

Богуславська спеціалізована школа № 1 –
загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів
з поглибленим вивченням окремих предметів

Богуслав
2009р.

*Авторська програма
виховної роботи
для учнів 9–11 класів
“Пізнати світ допоможе
прекрасне”
класного керівника
О.Д. Стеценко*

Пояснювальна записка

Виховання органічно поєднане з процесом навчання дітей, опанування основами наук, багатством національної і світової культури.

Характер виховання повинен передбачати глибоке розуміння вихователя природи вихованців, їх індивідуальних рис і можливостей, поваги до особистості дитини, турботи про її гармонійний розвиток, встановлення взаємин співробітництва у навчально-виховному процесі.

Морально-духовне виховання особистості - одна з найактуальніших проблем сучасної педагогічної теорії і практики. Адже історія людства доводить, що майбутнє будь-якої держави залежить від того, наскільки вона зможе забезпечити виховання духовно зрілих, морально стійких членів свого суспільства. З руйнуванням колишніх ідеалів постає проблема впровадження в школи нових освітньо – виховних технологій. Ми переконані, які б зміни не відбувалися в державі, аксіологічні пріоритети виховання повинні залишатися непорушними, орієнтуючись на загальнолюдські, національні якості.

Адже морально–духовною робить людину духовне життя в світі прекрасного. А це, перш за все, - відчуття краси, її створення і збереження в оточуючому світі – в природі, людських стосунках, у духовній сфері. Духовне життя в світі прекрасного плекає потребу бути гарному самому. І чим раніше дитина відчує людську красу, тим вище стане її почуття людської гідності. Саме почуття прекрасного вносить в дитячу душу доброту і сердечність, ніжність і великодушність.

Програма виховної роботи передбачає системний підхід до виховання духовної культури особистості, формування національної свідомості й самосвідомості, утвердження принципів загальнолюдської моралі, високої художньо-естетичної культури, сприяє повноцінному фізичному розвитку молодого покоління. Лише при наявності системи, вчитель може сформувати, довести й переконати в своїй роботі молоде покоління. Програма повинна допомогти учням 9-11 класів зрозуміти себе, визначити своє місце в житті і навчитись орієнтуватись в навколишньому світі, на жаль, досить складному і вибагливому.

Програма виховної роботи розрахована на три роки (9-11 класи). Вона побудована на таких змістовних лініях: спілкування, здоров'я, навчання, дозвілля, спосіб життя, бо виховання – це процес безперервний і нагромадження в ньому нових знань, і зміни власних поглядів, переконань, звичок відбувається постійно.

Метою програми є формування громадянської зрілості, професійних інтересів, духовності і високої художньо-естетичної освіченості і вихованості особистості, почуття любові до рідної землі, гармонії відносин з природою, повноцінного фізичного розвитку молодого покоління. Програмою передбачено реалізацію таких завдань:

Завдання програми:

- а) становлення самосвідомості, стійкого образу «Я», відкриття свого внутрішнього світу;
- б) утвердження нових ціннісних і світоглядних позицій;
- в) формування особистості дитини;
- г) виховання у підростаючого покоління шанобливого ставлення до родини, батьківщини, повага до народних традицій і звичаїв, рідної мови, національних цінностей українського народу;
- д) ознайомлення вихованців з досягненнями світової і національної культури;
- е) збереження і розвиток народних звичаїв, обрядів, традицій, участь у народних святах, конкурсах, фестивалях.

Прогнозований результат:

- а) розуміння власних можливостей самоаналізу, самоосвіти, самовиховання;
- б) знаходження раціональних шляхів вирішення завдань;
- в) вироблення шанобливого ставлення до творів мистецтва, зміцнення стосунків спілкування між однолітками, об'єднаних спільною справою;
- г) усвідомлення системи пріоритетів життєвих цінностей;
- д) вміння самокритично оцінити власну поведінку і діяльність;

- е) здатність адаптуватися в умовах сучасного життя;
- є) забезпечення духовного та інтелектуального розвитку учнів.

Зміст програми

Пізнати світ допоможе прекрасне

«Ми – клас, одна сім'я, а в чому ж наша сила?»(9 клас)

Тема 1. «У чому секрет щастя людини?»

Зміст роботи

1. Години спілкування:

а) «Світ людських почуттів»

Орієнтовний зміст: вчимося шанувати та розуміти не лише власні, а й почуття близьких нам людей.

б) «Мово, колиска моя»

Орієнтовний зміст: розкрити красу та багатство рідної мови, усної творчості, творів письменників та поетів.

в) «Бути самим собою»

Орієнтовний зміст: життєві ситуації здатні штовхнути людину до різних вчинків, але людина повинна завжди залишатися такою як вона є.

г) «Життя це мить-зумій його прожити»

Орієнтовний зміст: життя дається людині лише один раз, і прожити його потрібно так, щоб озирнувшись на минуле не було соромно перед собою та людьми.

2. Година класного керівника «Про зовнішність, мову і духовну культуру»

Орієнтовний зміст: людину красить не лише одяг та врода, а й те, чим ця людина живе, чи вміє спілкуватися з іншими, чого прагне в своєму житті.

3. Диспути:

а) «Що означає жити красиво?»

Орієнтовний зміст: чи розуміємо ми, молоде покоління, що жити красиво це не означає мати «все».

б) «Бути сучасним, що це означає?»

Орієнтовний зміст: бути сучасним це не лише гарно одягатися, а й розумітися в усіх цінностях сучасного життя.

4. Випуск тематичної стіннівки «Професії моїх батьків»

Орієнтовний зміст: фотовиставка «Всі професії почесні – вибирай свою», яких критеріїв припускаєшся ти в виборі своєї майбутньої професії.

5. Літературний вечір «Безсмертним духом скрипаля»

Орієнтовний зміст: знайомство з життям та творчістю Ліни Костенко.

Тема 2. «У здоровому тілі – здоровий дух»

Зміст роботи

1. Година класного керівника «Здорові звички – здоровий спосіб життя»

Орієнтовний зміст: про цінність здоров'я людини для суспільства; молоде покоління вибирає здоровий спосіб життя.

2. Година спілкування «Людина – частина природи»

Орієнтовний зміст: Природа мені, а я – Природі, гармонія душі та тіла.

3. Бесіда «Причини порушення здоров'я»

Орієнтовний зміст: зустріч з екологом з причини забруднення повітря; наслідки Чорнобильської катастрофи для українського народу.

4. Бесіда «Життя без СНІДу»

Орієнтовний зміст: зустріч-діалог з медичним працівником про захворювання на СНІД; страшна статистика; як вберегтися.

5. День здоров'я. Зустріч-бесіда з батьками «Здоров'я вашої родини»

Орієнтовний зміст: бесіда з батьками про здоровий спосіб життя родини та вироблення основних правил.

Тема 3. «Навчання – це гарант майбутнього»

Зміст роботи

1. Година класного керівника «Самоорганізація, самодисципліна, відповідальність»

Орієнтовний зміст: як саме потрібно виховувати в собі ці духовні якості?

2. Диспут «Мій слід у житті класу»

Орієнтовний зміст: роздуми учнів у формі гри «А я...»(можу, вмію, знаю), «А ми...»; що я для класу.

3. Година спілкування з батьками «Батьки і діти»

Орієнтовний зміст: сімейні свята, зустрічі, звичаї та традиції та їх виховне значення для взаєморозуміння в сім'ї.

4. Диспут «Емоції і характер – в чому їх взаємозв'язок?»

Орієнтовний зміст: «Характер – це великий множник людських зусиль»(Арнольд); поміркуй як твої емоції впливають на оточуючих і чи є це проявом характеру?

5. Зустріч поколінь «Навчання в минулому і сьогодні»

Орієнтовний зміст: родинний діалог, фотолекторій, розповіді, порівняння, побажання.

6. Твір-роздум «Мій вчинок – мої моральні переконання»

Орієнтовний зміст: створення учнями картини власних вчинків, та спроба переконати в правильності їх вибору оточуючих.

7. Урок – милосердя «Допоможи товаришеві»

Орієнтовний зміст: що значить бути милосердним; хто потребує нашої допомоги; ми відповідаємо за тих, кого приручили.

Тема 4. «Відпочинок –запорюка гарного навчання»

Зміст роботи

1. Екскурсії цікавими і пам'ятними місцями міста, області, України.

Орієнтовний зміст: екскурсія до музею А.М. Люльки (с.Саварка), музей І.С. Нечуя-Левицького (м.Стеблів) Національний театр опери та балету, музей води (м.Київ); збагачення та розширення світогляду, знайомство з історичними та культурними пам'ятками міста, області, України.

2. Акції:

а) «Милосердя»

Орієнтовний зміст: як ти розумієш бути милосердним; чим особисто я можу бути корисним для ветерана чи людини похилого віку; допомога підшефному ветерану.

б) «Турбота»

Орієнтовний зміст: хто сьогодні потребує нашої допомоги?; виступ агітбригади в дитячому будинку «Оберіг»; допомога та відвідування будинку пристарілих до дня людей похилого віку

3. Вечори:

а) «Андріївські вечорниці»

Орієнтовний зміст: вивчаємо та шануємо звичаї та традиції українського народу.

б) КВК – «Музичний квартал»

Орієнтовний зміст: ми любимо, вивчаємо, шануємо і знаємо музику своєї країни та країн світу і пропонуємо вам у цьому переконатися.

в) Конкурс краси «Весняний вернісаж» – до жіночого дня 8 Березня

Орієнтовний зміст: участь у загальношкільному святі та вміння продемонструвати найкращі якості конкурсантки на сцені.

4. Випуск стіннівки «Мово моя солов'їна»

Орієнтовний зміст: до Міжнародного дня української мови стіннівка; вислови про мову, вірші, роздуми письменників та поетів.

5. Оформлення виставок-експозицій: «Дари осені», «Різдвяні іграшки», «Пасхальні свята»

Орієнтовний зміст: підбір тематичного матеріалу; розповіді, обговорення, схвалення; створення відповідних композицій в оригінальній формі, дотримуючись певних вимог та критеріїв.

6. Вечір великої родини

Орієнтовний зміст: «Родина, родина від батька до сина, від матері доні добро передам...» родинні творчі справи, виконання пісень, читання віршів, інсценізація гумористичних уривків.

7. Музична вітальня «Українські народні музичні інструменти»

Орієнтовний зміст: свято народних інструментів; знайомство з народними інструментами, слухання музичних творів, спроба виконання на найпростіших музичних інструментах.

Тема 5. «Художній смак та мода»

Зміст роботи

1. Тренінг «Презентую свою модель»

Орієнтовний зміст: кожна з учениць прагне продемонструвати власну модель учнівської форми і переконати членів журі (хлопців) в її актуальності та перевазі над іншими.

2. Прес-конференція «Чим мені подобається сучасний стиль»

Орієнтовний зміст: роздуми учнів про сучасну моду, стилі та представлення власного стилю хлопцями та дівчатами.

3. Година класного керівника «Історичні постаті Богуславщини»

Орієнтовний зміст: присвячена легендарним особистостям, композиторам та поетам нашого міста (О. Кошиць, М. Богуславка, Т. Шевченко, А.Матійко)

4. Вечір-вогник «І рушник вишиваний на щастя на долю дала»

Орієнтовний зміст: виставка «Рушник – оберіг дому»; розповіді членів родини про родинні традиції пов'язані з рушником; концертна програма.

5. Диспут «Сучасність в музиці та моді»

Орієнтовний зміст: виступ вчителя музики та образотворчого мистецтва стосовно сучасності в мистецтві та його вплив на моду; роздуми учнів; висновки.

«Світ, в якому ти живеш»(10 клас)

Тема 1. «Якого ви племені будете, роду?»

Зміст роботи

1. Години спілкування:

а) «Держава та її символи»

Орієнтовний зміст: бесіда про символи України; історія української символіки; співаємо Гімн України.

б) «Як тебе не любити, Києве мій»

Орієнтовний зміст: уявна подорож історичними та культурними місцями нашої столиці; головна вулиця міста; слухаємо пісні про Київ.

2. Твір-роздум «Якщо я тільки для себе, то для чого я?»

Орієнтовний зміст: що ми розуміємо під словом «егоїзм»; яким я повинен бути щоб користуватися авторитетом у класі; чи можливо жити лише для себе; висновки.

3. Година класного керівника «Громадянське виховання молоді»

Орієнтовний зміст: я – громадянин своєї держави; що включає в себе громадянське виховання; бути справжнім громадянином – це почесно; висновки.

4. Огляд подій тижня «На пульсі планети»

Орієнтовний зміст: огляд преси та подій які турбують кожного члена суспільства та зокрема «тебе».

5. Диспут «Чи хотів би ти мати такого друга, як сам?»

Орієнтовний зміст: що таке справжня дружба; самооцінка власного «я», вчинків кожного з учнів класу; підсумок.

6. Години спілкування з батьками:

а) «Юнацький вік і його особливості»

Орієнтовний зміст: фізіологічні особливості юнацького віку; бути подругою з мамою чи товаришем з батьком; чи вміємо ми довіряти своїм дітям.

б) «Виховання розумних потреб у сім'ї старшокласників»

Орієнтовний зміст: чи розуміємо ми що потребують наші діти; чи доречно дозволяти своїм дітям «все» чого вони вимагають; анкета для батьків.

Тема 2. «Здоровій нації – здорове покоління»

Зміст роботи

1. Година спілкування «Алкоголь і тютюн: як захистити себе від цих шкідливих звичок?»

Орієнтовний зміст: бесіда «Які звички є шкідливими та як їх позбутися»; чи мають шкідливі звички люди які тебе оточують; як можна позбутися шкідливих звичок.

2. Години спілкування з батьками:

а) «Чи палите, вживаєте ви алкоголь в присутності своїх дітей?»

Орієнтовний зміст: анкета для батьків; бесіда про статистику курців, та наслідки захворювань через шкідливі звички.

б) «Сім'я і основні сімейні цінності»

Орієнтовний зміст: що ми розуміємо під основами сімейних цінностей; чи дотримується твоя сім'я певних переконань та принципів.

3. Змагання між однолітками з волейболу «Сильні, спритні, сміливі»

Орієнтовний зміст: виявити найкращих серед учнів класу у цьому виді спорту, та підтримати гравців у змаганнях.

4. Диспут «Що загрожує молоді XXI століття?»

Орієнтовний зміст: виявити чи володіють учні інформацією про статистику захворювання на туберкульоз; що вони знають про цю хворобу; які заходи профілактики проводяться вдома і чи проводяться взагалі; висновки.

5. Бесіда «СНІД – ознаки та профілактика»

Орієнтовний зміст: зустріч з медичними працівниками; сумна статистика та шляхи її подолання; як особисто кожен із вас реагує на людину з таким захворюванням.

6. День здоров'я.

Орієнтовний зміст: організація культпоходу разом із батьками до лісу; спортивні змагання; розважальна програма.

Тема 3. «Успішне навчання – перемога над собою»

Зміст роботи

1. Учнівська конференція «Навчання – твій головний обов'язок»

Орієнтовний зміст: виступ активу класу на конференції з проблем навчання та дисципліни; допоможи своєму другові; зроби висновок сьогодні, бо завтра вже може бути пізно.

2. Година спілкування «Самоврядування в класі: який вплив воно має на кожного особисто»

Орієнтовний зміст: як ти розумієш самоврядування; що особисто ти прагнув би зробити будучу на тому чи іншому місці; перегляд ситуацій.

3. Години класного керівника:

а) «Усі професії потрібні, усі професії важливі»

Орієнтовний зміст: твоє бачення професії робітника, працівника сільського господарства; престижно чи поважно бути сьогодні вчителем чи лікарем; висновки.

б) «Талант і праця»

Орієнтовний зміст: бесіда «Талановита особистість, творча праця»; чи завжди людина намагається застосовувати свій талант на роботі; чи потрібні для цього інші якості; висновки.

4. Бесіда «45 хвилин: багато це чи мало?»

Орієнтовний зміст: чи достатньо часу для здобуття знань тобі на уроці; яким ти бачиш урок майбутнього; щоб змінив ти, будучи міністром освіти; роздуми, діалоги, висновки.

5. Дискусія «Кого ви вважаєте яскравою людиною?»

Орієнтовний зміст: як ти розумієш «яскрава людина»; яких критеріїв ти дотримуєшся даючи характеристику; кому з близьких тобі людей пасують ці слова і чому.

6. Робота з активом класу.

Орієнтовний зміст: чи задовольняє тебе наш актив класу; звіт старости та комісії класу про проведену роботу; зауваження, нарікання, побажання.

Тема 4. «Є чимало справ цікавих»

Зміст роботи

1. Виховний захід «Болить незагоєна рана народу»

Орієнтовний зміст: пам'яті Чорнобильського лихоліття присвячується...; сумна статистика, жахливі факти, сьогоднішня та радіаційна зона.

2. Урок мужності «Жертвам голодомору присвячується»

Орієнтовний зміст: запали свічку; похід до місця вшанування жертв, розповіді учнів зі спогадів їхніх близьких та рідних про страшні часи; сумна статистика.

3. Акції «Милосердя», «Турбота»

Орієнтовний зміст: допомога сільськогосподарськими продуктами будинку пристарілих; шефська допомога вчителю-пенсіонеру, поздоровлення зі святами;

гуманітарна допомога дітям з малозабезпечених сімей та до дитячого будинку «Оберіг».

4. Година спілкування з батьками «Екскурсія до уманської «Софіївки»

Орієнтовний зміст: екскурсія до м. Умань та знайомство з історією створення парку; обмін враженнями від побаченого та почутого.

5.Родинне свято «Твори добро, бо ти – людина»

Орієнтовний зміст: «Ти знаєш що ти людина...»; чи завжди добро може приносити задоволення, спокій, впевненість; розповіді батьків про життєві ситуації; роздуми, висновки.

6.Вечір «Легендарна поетеса Надросянщини»

Орієнтовний зміст: зустріч з поетесою нашого міста Н.І.Усенко-Півторацькою; розповіді про життя легендарної поетеси; читання її віршів; виконання українських пісень.

7.Участь у шкільних вечорах

Орієнтовний зміст: допомога в організації та проведенні шкільних вечорів; участь вихованців класу.

Тема 5. «Вчимося цінити прекрасне»

Зміст роботи

1. Поїздка до Київського театру опери та балету

Орієнтовний зміст: знайомство з театром; відвідування театрального дійства та обговорення побаченого.

2. Екскурсія до Богуславського краєзнавчого музею

Орієнтовний зміст: знайомство з історією нашого краю.

3. Подорож з батьками «Мандруємо стежками духовної культури наших земляків»

Орієнтовний зміст: подорож до с. Іванівка (Богуславського р/н) та знайомство з містами де народився й працював викладач педагогічного коледжу, самодіяльний композитор Віктор Сидорович Жук; слухання хорових творів.

4. Музичний вечір «Творчість В. Івасюка»

Орієнтовний зміст: життю і творчості Володимира Івасюка присвячується; презентація сторінки життя та творчості; музична вітальня його творів.

5. Екскурсія «Вулицями нашого міста»

Орієнтовний зміст: екскурсії вулицями міста Богуслава Олександра Кошиця та Миколи Гоголя; історія життя; чому вулиці нашого міста носять імена саме цих видатних особистостей.

«Що день прийдешній нам готує?»(11 клас)

Тема 1. «Майбутнє України в наших руках»

Зміст роботи

1. Години спілкування:

а) «Чого мені бракує в житті?»

Орієнтовний зміст: бесіда «Чи задовольняє вас ваше положення в колективі»; чого ти прагнеш досягнути в майбутньому; що саме не задовольняє тебе на даному етапі.

б) «Політична трибуна»

Орієнтовний зміст: дискусії на важливі теми, які сьогодні турбують суспільство.

2. Години класного керівника:

а) «Що таке совість?»

Орієнтовний зміст: чи розумієш ти трактування питання про совість; чи важлива ця риса характеру у прийнятті важливих рішень; чи вважає кожен з вас себе совісною особистістю.

б) «Мій особистий внесок в життя школи»

Орієнтовний зміст: що таке активна життєва позиція?; як зробити шкільне життя цікавим; що корисного роблю для цього я.

3. Практичне заняття «Культура особистості, її здатність до самовдосконалення»

Орієнтовний зміст: конкурсна програма на якій учні демонструють вміння гарно одягатися, гарно розмовляти, та знання правил етикету; людина живе щоб розвивати та вдосконалювати в собі нові вміння та якості.

4. Виховний захід «Вклонімося хлібу – він святий»

Орієнтовний зміст: літературно-музична композиція; ставлення людей до найціннішої святині людства; бережне ставлення до хліба та його цінностей.

5. Учнівські збори «Хочеш бути громадянином своєї країни - навчись бути громадянином своєї школи»

Орієнтовний зміст: бути хорошим громадянином школи – виконувати всі правила для учнів, дотримуватися режиму роботи, піклуватися про молодших, поважати старших і т.д. – все це необхідне для того щоб бути хорошим громадянином держави.

6. Година спілкування з батьками «В сім'ї росте дівчина, хлопець»

Орієнтовний зміст: бесіда з батьками про фізіологічні особливості дівчат та хлопців в підлітковому віці; чи вважають вас ваші діти своїми надійними подругами та однодумцями; як краще зберегти дружні стосунки зі своїми дітьми.

Тема 2. «Бережи здоров'я змолоду»

Зміст роботи

1. Година спілкування «Людина – часточка природи»

Орієнтовний зміст: постановка проблемного запитання «Чи впливає екологія на здоров'я людини?»; розповідь вчителя, виступи учнів; підведення підсумків, висновки.

2. Година класного керівника «Особиста гігієна»

Орієнтовний зміст: чи вважаєш ти особисту гігієну запорукою хорошого здоров'я.

3. Зустріч - діалог «Відповідальність за сексуальні злочини»

Орієнтовний зміст: зустріч з працівниками правоохоронних органів; сумна статистика XXI століття.

4. Акції:

а) «Разом проти туберкульозу»

Орієнтовний зміст: зустріч з медичним працівником лікарні; заходи профілактики захворювання.

б) «Курінню, алкоголю, наркотикам – ні!»

Орієнтовний зміст: виставка малюнків з даної проблеми; бесіда про негативний вплив на здоров'я шкідливих звичок.

5. Читацька конференція «Екологічні проблеми України»

Орієнтовний зміст: огляд преси, періодики, виступ бібліотекарів та агітбригади з даного питання; як вберегти своє здоров'я від наслідків радіаційного забруднення.

6. Спортивні змагання «Козацькі забави»

Орієнтовний зміст: участь команди класу в шкільних змаганнях;

7. Година спілкування з батьками «Наші діти – майбутнє нації»

Орієнтовний зміст: бесіда для батьків «Що я роблю для своєї дитини щоб вона була здорова та щаслива. Що таке щастя?»

Тема 3. «Попереду – дорога у майбутнє»

Зміст роботи

1. Години спілкування:

а) «Хто такий лідер?»

Орієнтовний зміст: індивідуальність, яка проявляє себе в різних сферах діяльності – лідер; кого ти вважаєш в нашому колективі лідером; чи хотів би ти бути ним; що для цього необхідно.

б) «Моя мета в житті»

Орієнтовний зміст: кожна особистість прагне досягнути своєї мети; анкета для учнів «До чого прагнеш в майбутньому ти»; висновки.

2. Діалог «Критикуєш ти – критикують тебе»

Орієнтовний зміст: що ти розумієш під словом критика; твоє ставлення до неї; як ти реагуєш на критичні зауваження своїх друзів чи старших наставників.

3. Бесіда-роздум «Який слід ти залишиш про себе в житті школи»

Орієнтовний зміст: сьогодні ти – випускник; що ти залишаєш на згадку в цій школі; що ти зробив щоб вона була затишнішою; яким словом про тебе згадають молодші учні та старші наставники – вчителі.

4. Бесіди-диспути:

а) «Мій обов'язок – навчання»

Орієнтовний зміст: вчитися ніколи не пізно; який багаж знань я візьму з собою до вузу.

б) «Освіта і твоя майбутня професія»

Орієнтовний зміст: будь-яка професія потребує високих знань; без освіти людина не має майбутнього.

5. Година спілкування з батьками «Моральні основи сім'ї»

Орієнтовний зміст: бесіда для батьків «Що посієш те й пожнеш»; про моральні якості та переконання ваших дітей.

Тема 4. «Моє сьогодні – основа мого майбутнього»

Зміст роботи

1. Година спілкування «Неформали. Від чого і для чого?»

Орієнтовний зміст: нові течії серед молоді; їхнє походження, позитив та негатив; поведінка молодого покоління на вулицях нашого міста та її вплив на оточуючих; чи хотів би ти бути таким.

2. Година класного керівника «Народні свята кожної пори року»

Орієнтовний зміст: чи знаєте ви звичаї та традиції найбільш поширених на Україні народних та релігійних свят; учнівські театралізовані виступи.

3. Акції:

а) «Рідній школі»

Орієнтовний зміст: що ти залишиш на згадку своїй школі; подарунки малюкам – першокласникам.

б) «Турбота про ліс»

Орієнтовний зміст: допомога Богуславському лісництву в висадці ялинок в лісосмузі с.Дмитренки.

3. Обрядове родинне свято «За різдвяним столом»

Орієнтовний зміст: свято для учнів та батьків; дотримання простих правил етикету; звичаї різдвяних свят; страви які подаються до столу; музично – розважальна програма.

4. Диспут «Музика сучасна і класична»

Орієнтовний зміст: чи розуміємо ми поняття класичної та сучасної музики; якій музиці надаєш перевагу особисто ти і чому; слухання та аналізування найкращих зразків світового мистецтва.

5. Година спілкування з батьками «Духовні зв'язки поколінь»

Орієнтовний зміст: «Моє родове дерево» - виставка робіт учнів; ким були ваші предки; чи продовжуєте ви родинні традиції; розповіді батьків про родинні звичаї та традиції.

Тема 5 «Який ти є, випускник ХХІ століття?»

Зміст роботи

1. Лекція «Чи потрібні нам музеї, виставкові зали?»

Орієнтовний зміст: чи відвідував ти музеї, виставки; чи вважаєш ти що молоде покоління не досить обізнане в мистецькому житті нашого народу; виступ лекторської групи з даної проблеми.

2. Учнівська конференція «Молодь ХХІ ст.: проблеми, пошуки, рішення»

Орієнтовний зміст: виступи старшокласників з проблеми духовного збагачення підростаючого покоління; що чекає в майбутньому наших дітей; нарікання, зауваження, вирішення проблеми, висновки.

3. Вечір для старшокласників «Любов'ю дорожити вмійте»

Орієнтовний зміст: перше побачення; перше кохання; зрада і недовіра, образи та відчай; літературно–музична композиція підготовлена старшокласниками.

4. Бесіда з батьками та учнями «Ідеал сучасної молодої людини»

Орієнтовний зміст: що таке ідеал; кого ти вважаєш для себе ідеалом; чи є для учнів ідеалом їхні батьки, рідні, друзі; підсумок.

5. Ділова зустріч з керівниками підприємств «Які професії сьогодні в моді?»

Орієнтовний зміст: зустріч з представниками декількох підприємств, юридичних працівників, працівників освіти та культури; які професії сьогодні

в моді; запитання до гостей, роздуми, оцінки, зауваження; своє бачення майбутньої професії випускниками.

6. Зустріч з воїнами різних поколінь

Орієнтовний зміст: ветеран Великої Вітчизняної, воїн – афганець; розповіді очевидців про страшні події тих років; запитання, побажання; що ти взяв для себе особисто з почутого; висновки.

7. Ігри:

а) «Що? Де? Коли?»

Орієнтовний зміст: виступ команди та показ інтелектуального розвитку не лише всієї команди, а й кожного зокрема.

б) «КВК – Що день прийдешній нам готує?»

Орієнтовний зміст: виступи команд в гумористичній формі про те, що чекає наших випускників в майбутньому.

Бібліографія

1. Бех І.Д. Особистісно-орієнтоване виховання: шляхи реалізації //Рідна школа. – 2000. – № 1.
2. Виноградова М.В. Книга класного керівника. – Х.: Видавнича група «Основа», 2006.
3. Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості. (Збірник наукових праць). Книга І-ІІ. – К.: - 2001. - 336 с.
4. Закон України «Про виховання дітей та молоді» //Освіта України. – 2004. - № 72. - С. 4-6.
5. Карелова Г. Як виховувати духовні цінності? //Шкільний світ. – Березень 2003. - № 42. – С. 1-3.
6. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Методичні рекомендації / За заг. ред.. Є.І.Коваленко. – К.: ІЗМН, 1996.
7. Повалій Л. Чи маємо ми духовну спадщину? //Шкільний світ. - Жовтень 2003. - № 6. - С. 4.
8. Помиткін Е. Духовний розвиток учня у системі шкільної освіти: Науково-методичний посібник. – К., 1995.- 165с.
9. Програма виховання учнів 1-12 класів «Основні орієнтири виховання».
- 10.Сорока Г.І. Організація виховної роботи. – Х.: Видавнича група «Основа», 2005.
- 11.Сухомлинський В.О. Виховання високих моральних якостей і норм поведінки //Як виховати справжню Людину. – К.: Рад. пис., 1975. – С. 158.
- 12.Трухін І.О., Шпак О.Т. Основи шкільного виховання: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 368с.
- 13.Чорна К.І. Виховання моральності як основи духовного світу школярів в умовах розбудови української держави //Цінності християнської культури як фактор морально-етичного формування особистості. зб. наук. ст. /За заг.ред.В.М.Оржеховської.–К.,2002.–С.55.

14. Яременко Н.В. Методичні рекомендації щодо розроблення програми виховання особистості та учнівського колективу // Інформаційно-методичний збірник: Спеціальне педагогічне видання Управління освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів. – Червень 2005. - №6 (56). – С.76-82.